

Suure-Jaani Kool

ALUSHARIDUSE ÕPPEKAVA

2015

SISUKORD

I. Üldsätted.

II. Lasteasutuse liik ja eripära.

III. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused vanuseti. Need esitatakse kuues valdkonnas:

- mina ja keskkond
- keel ja kõne
- matemaatika
- kunst
- muusika
- liikumine

IV. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus (päevakava koostamise põhimõtted, õppe-ja kasvatustegevuse kavandamise perioodi pikkus, sealhulgas suveperioodil).

V. Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas korraldus.

VI. Erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas korraldus.

VII. Lapsevanematega koostöö põhimõtted, sealhulgas korraldus.

VIII. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Lisa 1 Päevakava

Lisa 2 Tegevuskava 3-4 aastastele ja 5-6 aastastele lastele

Lisa 3 Koolivalmiduskaart

I. Üldsätted

1. Lasteaia õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud riikliku õppekava alusel.
2. Lasteaia õppekava koostamisest ja arendamisest võtsid osa lasteasutuse pedagoogid, kaasates lapsevanemad.
3. Lasteaia õppekava läbinule annab lasteasutus välja koolivalmiduskaardi. (lisa 3)
4. Lasteaia õppekavas esitatakse:
 - 4.1. lasteasutuse liik ja eripära; missioon ja visioon;
 - 4.2. õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti;
 - 4.3. õppe- ja kasvatustegevuse korraldus (päevakava koostamise põhimõtted, õppe- ja kasvatustegevuse kavandamise perioodi pikkus), sealhulgas suveperioodil;
 - 4.4. lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas korraldus;
 - 4.5. erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas korraldus;
 - 4.6. lapsevanematega koostöö põhimõtted, sealhulgas korraldus;
 - 4.7. õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

II. Lasteasutuse liik ja eripära

1. Suure-Jaani kooli Sürgavere tegevuskoha juurde kuulub lasteaiarühm Vembu. Suure-Jaani kooli Tääksi tegevuskoha juurde kuulub lasteaiarühm Täksikud.

2. Sürgavere tegevuskoha lasteaiarühm on 20-kohaline, Tääksi lasteaiarühm on 18-kohaline. Direktor moodustab 1,5 – 7 aastastest lastest tegevuskohtadesse liitühma.

3. Suure-Jaani kooli lasteaiarühmad on Suure-Jaani Vallavalitsuse valitsemisalas tegutsevad munitsipaalõppeasutused.

4. Lasteaia rühmades töötavad 2 õpetajat ja 1 õpetaja abi, muusikaõpetaja ja logopeed.

5. Lasteaias toimub õppe- ja kasvatustegevus eesti keeles.

6. Lasteaia missioon:

Oled oodatud! Meil on teguderohked ja mitmekesised päevad ja nädalad.....

Koostöö kõiges ja kõigiga.

7. Lasteaia visioon:

Suure-Jaani Kooli lasteaiarühm on koht, kuhu lapsevanemad meelsasti oma lapsed toovad. Maja töökeskkond on lapsesõbralik ja turvaline.

Lasteaia laps on terve, rõõmsameelne, teistega arvestav, ning mängu- ja teadmishimuline.

III. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti

1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti esitatakse kuues valdkonnas (edaspidi *valdkond*):

1) mina ja keskkond;

2) keel ja kõne;

3) matemaatika;

4) kunst;

5) muusika;

6) liikumine.

Valdkond *MINA JA KESKKOND*

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

1. mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult;
2. omab ettekujutust oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas;
3. väärtustab nii eesti kultuuritraditsioone kui ka oma rahvuse kultuuritraditsioone;
4. väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ning ohutult;
5. väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi;
6. märkab nähtusi ja muutusi looduses.

Valdkonna sisu:

- 1) sotsiaalne keskkond: mina, perekond ja sugulased, kodu, lasteaed, kool, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad, kombed, teised rahvused Eestis, lapsed mujal maailmas, üldinimlikud väärtused ja üldtunnustatud käitumisreeglid; tervise väärtustamine, tervislik toitumine, inimkeha; ohuallikad ning ohutu käitumine;
- 2) looduskeskkond: kodukoha loodus, muutused looduses, elukeskkond, inimese mõju loodusele;
- 3) tehiskeskkond: ehitised, kodutehnika, jäätmed, transpordivahendid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus, virtuaal-keskkond.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted: õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

1. valitakse valdkonna temaatika lapse igapäevaelust ja teda ümbritsevast keskkonnast, mis hõlmab sotsiaalset keskkonda, loodus- ja tehiskeskkonda, sealhulgas tervise- ja liikluskasvatust;
2. suunatakse last ümbritsevat maailma märkama, uurima ning kogema mängu ja igapäevatoimingute kaudu, võimaldades lapsel ümbritsevat tajuda erinevate meelte ning aistingute abil: vaadeldes, nuusutades ja maitstes, kompides, kuulates helisid;
3. lõimitakse erinevaid tegevusi: võrdlemist, modelleerimist, mõõtmist, arvutamist, vestlemist, ettelugemist, kehalist liikumist, kunstilist ja muusikalist tegevust;
4. suunatakse last mängudes, ümbritsevas looduses, liikluses, oma tervises seisundis jm märgatu kohta küsimusi esitama (probleemi püstitama), küsimustele vastuseid leidma (oletama ja oletusi kontrollima) ja märgatust ning kogetust järeldusi tegema;
5. suunatakse last materjale ja vahendeid säästlikult kasutama, hoolivalt ja heaperemehelikult käituma.

Lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti

3 -4 aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) ütleb küsimise korral oma ees-ja perekonnanime, teab kas on poiss või tüdruk, ütleb oma ea aastates või näitab sõrmedel;
- 2) nimetab pereliikmeid ja nende nimesid, vastab küsimustele oma kodu ja pereliikmete kohta;
- 3) oskab nimetada lasteaia, rühmakaaslaste ja õpetajate nimesid, orienteerub l/a;
- 4) nimetab pereliikmete koduseid toimetusi, matkib lihtsamaid töövõtteid;
- 5) osaleb jõukohaselt suuremate tegevuses kodumaale tähtsatel päevadel, tunneb Eesti lipu värve;
- 6) räägib oma sünnipäevast, nimetab küsimise peale pühadega seotud tegevusi;
- 7) teab *hea ja paha* tähendust, meelde tuletamisel tervitab, jätab hüvasti, palub, tänab;
- 8) küsimisel nimetab oma sõprade nimesid, oskab haiget saanud sõpra lohutada;
- 9) tunneb ära oma kodu, lasteaia ning tuttavad teenindusasutused;
- 10) oskab küsimise korral nimetada kodus kasutatavaid kodumasinaid ja elektroonikat;
- 11) oskab küsimise korral nimetada sõidukeid ja eriotstarbelisi liiklusvahendeid;
- 12) leiab loodusest prahti ja toob kokkulepitud kogumiskohta;
- 13) teab hammaste hooldamise vahendeid, harjab hambaid täiskasvanu abiga;
- 14) nimetab toiduaineid;
- 15) osutab küsimisel peale, kätele, jalgadele, silmadele, suule, ninale, kõrvadele;
- 16) nimetab esemeid, mis võivad olla ohtlikud (nuga, käärid);
- 17) tunneb rõõmu looduses viibimisest, osutamisel nimetab metsa, muru, lille, puud;
- 18) oskab küsimisel nimetada tuttavat looma, tema kehaosi, lindu, putukat;
- 19) eristab tuntumaid puu- ja aedvilju, nimetab osutamisel tuttavaid lilli;
- 20) oskab küsimisel iseloomustada ööd ja päeva, nimetab talve ja suve iseloomulikke nähtusi, erinevaid ilmastikunähtusi;
- 21) teab valgusfoori ja tulede tähendust, mõisteid *sõidutee ja kõnnitee*;
- 22) teab liiklusmärkide tähtsust, jalgrattaga sõitmise nõudeid, helkuri vajalikkust.

5-6 aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) oskab öelda oma nime, vanuse, soo;
- 2) kirjeldab oma kodu, , -tädid, pereliikmete koduseid tegevusi;
- 3) teab lasteaia nime, töötajaid ja nende tegevusi, oskab kirjeldada oma tegevusi ja mängu, teab oma, võõra ja ühise tähendust;
- 4) nimetab vanemate ameteid, kirjeldab üldtuntud elukutseid, loetleb sinna juurde kuuluvaid töövahendeid, põhjendab mängu-või töökoha korrastamise vajadust;

- 5) teab oma rahvust, keelt ja riigi tähtsamaid sümboleid, nimetab sündmusi, mil heisatakse riigilipp;
- 6) kirjeldab tähtpäevi peres ning tuntumaid rahvakombeid ja nendega seotud tegevusi;
- 7) teab *õige-vale* tähendust, üldtuntud viisakusreegleid ja järgib lauakombeid;
- 8) nimetab küsimise korral sõbra positiivseid omadusi, oskab sõpra lohutada ja abistada, oskab andeks anda ja leppida;
- 9) märkab kaaslast ja oskab teisi arvestada, väljendab oma emotsioone teisi arvestavalt;
- 10) oskab kirjeldada inimeste erinevusi (keeleline, vanuseline, tervisest tulenev);
- 11) kirjeldab kodumasinaid-ja elektroonikat, teab nende otstarvet ja nendega seotud ohte;
- 12) kirjeldab erinevaid sõidukeid ja teab nende otstarvet;
- 13) nimetab tervist hoidvaid tegevusi, nimetab hammaste tervise jaoks vajalikke tegevusi, peseb juhendamisel hambaid; nimetab toiduaineid mida tuleks süüa iga päev
- 14) oskab nimetada kehaosi ja teab nende vajalikkust;
- 15) nimetab kohti, aineid, esemeid ja tegevusi, mis võivad olla ohtlikud, selgitab, et õnnetuse korral tuleb pöörduda täiskasvanu poole ja et võõrastega kaasa minna ei tohi;
- 16) oskab nimetada kodukoha olulisemat veekogu, kirjeldada tuntumaid seeni;
- 17) oskab nimetada ja kirjeldada tuttavaid loomi, putukaid-teab, kus elavad;
- 18) oskab nimetada ja kirjeldada tuttavaid puid, lilli, puu- ja köögivilju;
- 19) eristab ning nimetab päeva ja ööd, teab aastaaegu ja iseloomustab neid;
- 20) nimetab ja kirjeldab ilmastikunähtusi, teab õhu vajalikkust;
- 21) mõistab et on vaja kokku hoida elektrit, joogivett, oskab hoida puhtust enda ümber, mõistab, et on vaja istutada puid ja muid taimi;
- 22) teab, et taimed ja loomad vajavad vett, valgust, õhku, kirjeldab temperatuuri mõju taimedele, loomadele, inimesele;
- 23) teab valgusfoori tulede, liiklusmärkide tähendust;
- 24) teab, kuidas sõiduteed ületada ja kuidas jalgrattaga tänavat ületada;
- 25) oskab ühissõidukis käituda, teab turvatooli vajalikkust;
- 26) oskab kirjeldada liiklemise ohtusid erinevates ilmastikuoludes, oskab selgitada kus ja kuidas helkurit kanda.

6-7 aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) tutvustab ja kirjeldab iseennast, enda omadusi, huvisid jms;
- 2) kirjeldab oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
- 3) nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid;
- 4) nimetab Eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone;

- 5) mõistab, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused;
- 6) oskab eristada igapäevaelus tervisele kasulikku ja kahjulikku;
- 7) julgeb keelduda (ühis)tegevus(t)est, kui osalemine on ennast ja teisi kahjustav või ohtlik
- 8) kirjeldab, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist;
- 9) järgib isikliku hügieeni nõudeid, sealhulgas hammaste hoidmist ja hooldamist;
- 10) suhtub ümbritsevasse keskkonda hoolivalt ning käitub seda säästvalt;
- 11) kirjeldab kodukoha loodust, tuntumaid taimi, seeni ja loomi;
- 12) kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites: ööpäev, nädal, aastaring;
- 13) selgitab, miks on valgus, temperatuur, vesi, muld ning õhk taimedele, loomadele ja inimestele tähtsad;
- 14) selgitab ilmastikunähtuste sõltuvust aastaegadest, öö ja päeva vaheldumisest;
- 15) mõistab ja märkab enda ja teiste tegevuse mõju ja tagajärgi keskkonnale;
- 16) kirjeldab võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses jm;
- 17) teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga lasteaia õuealal sõita.

Valdkond *KEEL JA KÕNE*

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- 1) tuleb toime igapäevases suhtlemises;
- 2) kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme ja mitmekesist lauseehitust;
- 3) tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja laste kirjanduse vastu, on omandanud lugemise ja kirjutamise esmased oskused.

Valdkonna sisu:

- 1) keelekasutus: hääldamine, sõnavara, grammatika;
- 2) suhtlemine, jutustamine ja kuulamine;
- 3) lugemine ja kirjutamine, laste kirjandus.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) lähtutakse põhimõttest, et kõnearendus on lapse kõne ja suhtlemise sihipärane arendamine, kus last õpetatakse eelkõige keelevahendeid (uusi sõnu, sõnavorme ja lausemalle) kasutama suhtlemisel, teadmiste omandamisel, oma tegevuse kavandamisel;
- 2) peetakse oluliseks, et lapse kõne arengut toetatakse kõikides tegevustes (mängimine, käelised tegevused, liikumis- ja muusikategevused ning igapäevatoimingud); lapsele luuakse kõnekeskkond, kus ta kuuleb teiste kõnet ning tal on vaja ja ta saab ise kõnelda; laps õpib rääkima reaalses suhtlussituatsioonides, tegutsedes koos täiskasvanuga;
- 3) suunatakse lapsi ettelugemise, dramatiseerimise, ümberjutustamise, joonistamise, oma raamatute koostamise jm tegevuste kaudu kirjandust mõistma ja hindama; ettelugemiseks valitakse žanriliselt mitmekesiseid raamatuid, et toetada lugemishuvi, lugemis- ja kirjutamisvalmiduse kujunemist;
- 4) õpetatakse lugemise ja kirjutamise esmaseid oskusi (häälikupikkuse eristamine, sõnade häälimine jmt) mänguliselt ja igapäevategevustega seostatult;
- 5) mitmekesistatakse kirjutamise harjutusi, kasutades erinevaid vahendeid, värvusi jmt.

Lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti

3-4 aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) osaleb dialoogis: esitab küsimusi, väljendab oma soove ja vajadusi, vastab vajadusel rohkem kui ühe lausungiga;
- 2) kasutab erinevat intonatsiooni ja hääletugevust sõltuvalt suhtluseesmärgist;

- 3) kommenteerib enda ja/või kaaslaste tegevust 1-2 lausungiga, mõistab teksti, mis on seotud tema kogemuse ja tegevusega;
- 4) loeb peast või kordab järele 1-2 realist luuletust;
- 5) mõistab ning kasutab tuttavas tegevuses ja situatsioonis 3-5 sõnalisi lihtlauseid;
- 6) kasutab kõnes õigesti enamikku käändevorme, tegusõna käskivat kõneviisi, tegusõna kindla kõneviisi olevikuvorme ja tegusõna ma-da tegevusnime;
- 7) kasutab nimisõnu, mis väljendavad tajutavaid objekte, nähtusi;
- 8) kasutab tegusõnu, mis väljendavad tegevusi, millega ta ise on kokku puutunud;
- 9) kasutab kõnes värvust, suurust jt. hästi tajutavaid tunnuseid tähistavaid omadussõnu, mõningaid üldnimetusi (lapsed, riided) ja tagasõnu (all, peal, sees)
- 10) kasutab kõnes tuttavaid 1-2silbilisi sõnu õiges vältes ja silbistruktuuris, hääldab õigesti enamikku häälikuid (erandid *r, s, k, õ, ü*),
- 11)vaatab üksi ja koos täiskasvanuga raamatuid, keerab lehte, osutab pildile, kommenteerib;
- 12) kuulab sisult ja keelelt jõukohaseid etteloetud tekste;
- 13) eristab kuulmise järgi tuttavaid häälikuliselt sarnaseid sõnu üksteisest (pall-sall) osutades pildile või objektile.

5-6 aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) algab ja jätkab täiskasvanuga dialoogi ka väljaspool tegevussituatsiooni;
- 2) kasutab rollimängus erinevat intonatsiooni ja hääletugevust, õigesti mõningaid viisakusväljendeid;
- 3) kirjeldab abiga olupilti, annab kuuldud teksti sisu edasi suunavate küsimuste abil, väljendades end peamiselt üksikute, sidumata lausungitega;
- 4) jutustab nähtust, tehtust ja möödunud sündmustest 3-5 lausungiga, loeb peast kuni 4-realisi liisusalme/luuletusi, mõistab teksti, mis pole otseselt seotud tema kogemustega;
- 5) kasutab kõnes lihtsamaid põimlauseid, *nud-ja tud*-kesksõnu, omadussõna võrdlusastmeid, tingivat kõneviisi ja enamikku nimisõna käändevorme mitmuses, ühildab sõnu arvus ja käändes;
- 6) kasutab kõnes mõningaid vastas sõnu, iseloomuomadusi ja hinnangut väljendavaid omadussõnu ja aega väljendavaid nimisõnu;
- 7) moodustab vajaduse korral sõnu uudsete või võõraste objektide, nähtuste või tegevuste tähistamiseks (tikkudest maja-tikumaja jm.);

- 8) hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid, 3-4silbilisi tuttava tähendusega sõnu, häälikuühendeid 1-2silbilistes tuttava tähendusega sõnades, sageli kasutatavaid võõrsõnu;
- 9) tunneb kuulates iseseisvalt ära hääliku häälikute reas ja sõnades (v.a. häälikuühendites);
- 10) kuulab ettelugemist, olles seejuures aktiivne;
- 11) kirjutab õigesti üksikuid sõnu trükitähtedega.

6-7 aastase lapse eeldatavad tulemused

- 1) tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel; arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga;
- 2) saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida;
- 3) suudab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;
- 4) jutustab pildi, kuulnud teksti või oma kogemuse alusel, annab edasi põhisisu ja olulised detailid, vahendab ka oma tundeid;
- 5) kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid;
- 6) kasutab kõnes kõiki käände- ja pöördvorme ainsuses ja mitmuses;
- 7) valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada
- 8) hääldab oma kõnes ja etteöeldud sõnade kordamisel õigesti kõiki emakeele häälikuid;
- 9) tunneb tähti ja veerib kokku 1–2-silbilisi sõnu, tunneb kirjapildis ära mõned sõnad;
- 10) kirjutab joonistähtedega 1–2-silbilisi sõnu õigesti järjestatud ühekordsete tähtedega;
- 11) teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.

Valdkond *MATEMAATIKA*

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- 1) rühmitab esemeid ühe-kahe tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki;
- 2) järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuste põhjal;
- 3) tunneb lihtsamaid ajamõisteid ja kirjeldab ning järjestab oma igapäevategevusi;
- 4) mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude reas;
- 5) mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid;
- 6) tunneb ja kirjeldab geomeetrilisi kujundeid;
- 7) näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes.

Valdkonna sisu:

- 1) hulgad, loendamine ja arvud, arvutamine;
- 2) suurused ja mõõtmine;
- 3) geomeetrilised kujundid.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) suunatakse last nähtuste ja esemete maailma korrastama, kujundama, selles orienteeruma, mille tulemusel laps avastab esemete vahelisi seoseid, leiab esemete erinevusi ja sarnasusi, oskab esemeid järjestada, rühmitada ja loendada;
- 2) harjutatakse last määrama enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteeruma ajas ja kasutama vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks;
- 3) seostatakse mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga, suunates sealjuures last kasutama erinevaid aistinguid: kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut;
- 4) suunatakse last ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama (arvud, mõõtühikud, kujundite nimetused jm);
- 5) toetatakse üldistuseni jõudmist ja mõistete kujundamist – erinevates objektides sarnaste ning erinevate tunnuste ja omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise kaudu.

Lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti

Üldteema	3-4aastased	5-6aastased	6-7aastased
Hulgad, loendamine, arvud ja arvutamine	<p>1. Otsustab, kas nimetatud ese kuulub (ei kuulu) moodustatud hulka.</p> <p>2. Paaride moodustamisega (üksühesesse vastavusse seadmisega) saab teada, et esemeid on võrreldavates hulkades <i>sama palju, ühepalju</i> ehk <i>võrdselt</i>.</p> <p>3. Loendab 5 piires ja tunneb arvude rida 5ni.</p>	<p>1. Loendab 12 piires, teab arvude rida 12ni.</p> <p>2. Oskab nimetada antud arvule eelnevat/järgnevat arvu</p> <p>3. Tunneb numbrimärke</p> <p>4. Võrdleb arve (<i>on suurem kui, on väiksem kui</i>).</p> <p>5. Paneb kokku kahe hulga esemed ja liidab.</p> <p>6. Võtab ühest hulgast esemeid ära ja lahutab.</p>	<p>1. Mõtestab arvude rida 12ni.</p> <p>2. Liidab ja lahutab 5 piires ning tunneb ja kasutab vastavaid sümboleid (+, -, =).</p> <p>3. Oskab koostada matemaatilisi jutukesi kahe etteantud hulga järgi.</p>
Suurused ja mõõtmine	<p>Võrdleb (järjestab) kahte eset suuruse (<i>suurem-väiksem</i>), pikkuse (<i>pikem- lühem</i>), laiuse (<i>laiem- kitsam</i>) järgi ning kasutab mõisteid.</p>	<p>1. Järjestab kuni 5 eset suurustunnuse järgi.</p> <p>2. Leiab vaadeldavast objektist silma järgi <i>suurema-väiksema-sama suure</i> ning kontrollib objekte kõrvutades.</p> <p>3. Hindab kaugust silma järgi.</p> <p>4. Mõõdab pikkust, laiust ja kõrgust kokkulepitud mõõtevahendiga.</p> <p>5. järjestab raskuse ja paksuse järgi.</p>	<p>1. Teab igapäevaelus kasutatavaid pikkusmõõte cm, m ja km; massimõõte kg ning mahumõõtu liiter; rahaühikuid kroon ja sent ning kasutab neid mängutegevustes.</p> <p>2. Mõõdab pikkust, raskust ja vedelikku kokkulepitud mõõtevahendiga.</p>
Geomeetrilised kujundid	<p>Eristab kolmnurka ja nelinurka ning leiab kujunditega sarnaseid esemeid rühmatoast, õuest ja tänavalt.</p>	<p>1. Koostab mustreid, laob pilte kujunditest.</p> <p>2. Rühmitab kujundeid vormi, suuruse, värvuse vm järgi.</p>	<p>Eristab ruumilisi kujundeid (kuup, risttahukas, kera, püramiid) tasapinnalistest kujunditest (ruut, ristikülik, ring ja kolmnurk).</p>
Orienteerumine ajas	<p>1. Leiab aastaegadele iseloomulikke tunnuseid (piltidel, vestluses vm).</p> <p>2. Eristab <i>hommikut</i> ja <i>õhtut</i> (kirjeldab tegevusi)</p>	<p>1. Kirjeldab tegevusi erinevatel nädalapäevadel ja teab nädalapäevade järjestikuseid nimetusi.</p>	<p>1. Teab kuude nimetusi ning enda sünnikuud ja –päeva.</p> <p>2. Määrab kellaega täistundides ja koostab päevakava.</p>

		2. Eristab mõisteid <i>kiiresti- aeglaselt,</i> <i>varsti, hiljem, kohe.</i>	3. Kasutab kõnes õigesti sõnu <i>enne,</i> <i>praegu, hiljem-</i> <i>varem, noorem-</i> <i>vanem.</i>
Orienteerumine ruumis	Määrab teiste laste ja esemete asukohta enda suhtes: <i>ülal- all, ees-</i> <i>taga</i> (minu ees, minu taga jne).	1.Määrab eseme asukohta teise eseme suhtes: <i>all- peal,</i> <i>kohal, keskel, äärel,</i> <i>vasakul- paremal</i> 2. Orienteerub ruumis (õues) juhendite järgi.	Orienteerub tasapinnal (paberil).

Valdkond *KUNST*

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- 1) tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest;
- 2) kujutab isikupäraselt ümbritsevaid esemeid, sündmusi ja oma kujutlusmaailma;
- 3) vaatleb, kirjeldab ja kujundab ümbritsevat ja tarbeesemeid;
- 4) kasutab õpitud voolimis-, joonistamis- ning maalimisvahendeid ja -võtteid;
- 5) kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt;
- 6) vaatleb kunstiteoseid ja kirjeldab nähtut.

Valdkonna sisu:

- 1) kujutamine ja väljendamine: mõtete, tunnete edasiandmine nähtaval kujul;
- 2) kujundamine: objektile esteetilise lisaväärtuse andmine;
- 3) tehnilised oskused: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine;
- 4) kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstiteostest, kunstist.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) antakse lapsele võimalus saada elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning tal on võimalus väljendada oma maailmanägemist;
- 2) suunatakse last vaatlema ning voolides, joonistades, maalides ja meisterdades kasutab laps vaatlustel tehtud tähelepanekuid;
- 3) kasutatakse teemasse sisse elamiseks mängu, muusikat, lihtsat lavastust, jutu lugemist jne;
- 4) arvestatakse, et lapse jaoks on oluline loomiseks ja lahenduste leidmiseks teha katsetusi ning avastusi, otsida ja saada vastuseid tekkinud küsimustele, omandatud oskusi rakendada ja loovalt kombineerida;
- 5) julgustatakse last kasutama ja katsetama tema enda pakutud lahendusi töö mitmekesistamiseks ning ergutatakse lapse kujutlus- ja algatusvõimet, jälgides, et säiliks lapse isikupärane eneseväljendus;
- 6) viiakse kunstitegevusi läbi ka õues, samuti kasutatakse kunstitegevust teiste valdkondade õppe- ja kasvatustegevuste osana, joonistatakse nii paberile, kivile, puidule, liivale või kombineeritakse erinevaid materjale;
- 7) suunatakse last tehtut analüüsima, selgitama, miks ta kujutas esemeid, nähtusi just sellisel viisil, milliseid materjale ja tehnikaid kasutas ning kuidas tööga rahule jäi. Kaaslaste töödesse tolerantse suhtumise kujundamisele aitab kaasa, kui analüüsitakse nii laste töid kui ka kunstiteoseid ning põhjendatakse oma hinnangut.

Lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti

3-4aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) tunneb rõõmu kunstitegevuses osalemisest; leiab kritselduste hulgast nime või loo jutustamist väärivaid kujundeid; leiab ümbritsevas juhendamise toel sinise, kollase, punase, rohelise värvi. **(Kujutamine ja väljendamine)**
- 2) kaunistab (täppidega, joontega) ruumilisi ja tasapinnalisi esemeid. **(Kujundamine).**
- 3) õpetajat jäljendades muljub, näpistab, rullib, veeretab voolimismaterjale; teeb sõrme või pulgaga pehmesse materjali jäljendeid. **(Voolimine)**
- 4) tekitab iseseisvalt jämedate joonistusmaterjalidega erinevaid jälgi, püsides paberi piirides. **(Joonistamine)**
- 5) tõmbab pintsliga erineva suunaga jooni, teeb täppe ning katab pindu; trükitab näpuvärvidega sõrmede ja kogu käega; vajutab jäljendeid, kattes templi iseseisvalt värviga. **(Maalimine)**
- 6) kortsutab iseseisvalt pehmet paberit ning rebib paberist tükke; katab aluspinna liimiga, puistab sellele erinevaid objekte ja liimib kujundeid. **(Meisterdamine)**
- 7) vaatleb pilte, näidistöid ja raamatuillustratsioone ning vastab küsimustele; näitab teistele oma tööd kui kunstiteost ja räägib sellest. **(Kunsti vaatlemine, vestlused kunstist)**

5-6aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) kujutab natuurist inspireeritud asju, objekte jne. isikupäraste sümbolitega, mis olemuselt täienevad ja muutuvad keerukamateks; jutustab oma piltides tuttavatest asjadest, kogetud sündmustest, fantaasiat; kasutab emotsioonide, nähtuste, esemete kujutamiseks värvitoone oma seostest ja tunnetest lähtuvalt; valib mõtte teostamiseks sobivaimana tunduvad vahendid; võrdleb heledamaid-tumedamaid värvitoone ning tunneb sinist, kollast, punast, rohelist, valget, musta, pruuni ja roosat. **(Kujutamine ja väljendamine)**
- 2) koostab elementidest lihtsa kordumisskeemiga mustririba eseme äärisel kaunistamiseks; kujundab õpetajaga koos tähtpäevakaardi sündmuse meeleoluga sobivate motiividega; valib kaunistusmotiivi ja kannab juhendamisel šablooni või templi abil selle omavalitud kohale esemel. **(Kujundamine)**
- 3) õõnestab ümarvorme süvendit põidlagaga vajutades; muudab materjalide kuju neid pigistades ja venitades; nii ümar- kui ka piklikke vorme töödeldes loob soovitud esemeid; ühendab detaile omavahel. **(Voolimine)**

4) jooni ja kujundeid ühendades joonistab sümbolitega, mis täienevad ja muutuvad keerukamaks; joonistab ning värvib pindu värvi- ja viltpliiatsitega, kriitide ja söega, muutes joonte tihedust; kasutab joonistuvahendeid liigse surveta. **(Joonistamine)**

5) võtab pintslile vajaduse korral lisaks värvi ja katab pindu; teeb objektidele väiksemaid detaile pintsli vajutuste ja tõmmetega; ei kata maalides juba küllaldaselt kaetud pinda korduvalt. **(Maalimine)**

6) rebib ja lõikab paberist ribasid ja kujundeid ning kleebib need sõltuvalt töö olemusest; lükib paelale jm. auguga esemeid; valib meelepärased meisterdamisvahendid ning neid omavahel ühendades-kombineerides loob oma töö. **(Meisterdamine)**

7) vaatleb oma algatusel raamatuillustratsioone ja kunstitöid ning esitab nende kohta küsimusi ja avaldab arvamust; jutustab küsimuste toel, mida ta on oma töödes kujutanud ja nimetab materjale, mida kasutas; suhtub heasoovlikult kaaslaste töösse.

(Kunsti vaatlemine, vestlused kunstist)

6-7 aastase lapse eeldatavad tulemused

- 1) leiab ümbritseva vaatlemisel erinevaid detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud viisil;
- 2) väljendab joonistades, maalides, voolides ja meisterdades meeleolusid ja fantaasiaid;
- 3) kasutab kunstitöö loomiseks erinevaid vahendeid;
- 4) kujutab inimesi neile iseloomulike tunnuste kaudu;
- 5) keskendub alustatud tegevusele ja loob oma kunstitöö;
- 6) loob esemeid erinevaid tehnikaid ja materjale kasutades ning räägib nende otstarbest;
- 7) koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid või vahendid eseme kaunistamiseks;
- 8) kirjeldab kunstiteoseid, nende värve ja meeleolu.

Valdkond MUUSIKA

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- 1) tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest;
- 2) suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale;
- 3) suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu;
- 4) suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

Valdkonna sisu:

- 1) laulmine;
- 2) muusika kuulamine;
- 3) muusikalis-rütmiline liikumine;
- 4) pillimäng.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) on esikohal emotsionaalne ja aktiivne muusikaalane tegevus;
- 2) kujundatakse ja arendatakse lapse muusikalis-loomingulisi võimeid, samuti kultuurilis-sotsiaalsed aktiivsust ning väärtushinnanguid;
- 3) arvestatakse lapse individuaalseid eeldusi ning toetatakse eduelamusele ja tunnustusele;
- 4) kasutatakse muusikat lõimiva tegevusena ka teistes õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades nagu *Keel ja kõne*, *Kunst* jne; muusika on igapäevaelu osa, nii argi- kui ka pidulike sündmuste puhul;
- 5) seostatakse üksteisega muusika kuulamine, laulmine, pillimäng, muusikalis-rütmiline liikumine, mängud ja tantsud;
- 6) muusikapalade (laulud, palad muusika kuulamiseks, tantsud ja mängud, pillilood) valikul arvestatakse laste huvidega ning ea- ja jõukohasusega.

Lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti

3-4aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) huvitub laululistest tegevustest; püüab kaasa laulda (lauldes üksikuid silpe, sõnu, laululõike); osaleb laulude esitamises-plaksutab või laulab kaasa.
- 2) liigub koos õpetajaga vastavalt muusika meeleolule, reageerib emotsionaalselt muusika iseloomule.
- 3) mängib muusikat kuulates, liikudes ja lauldes kaasa rütmi kehapillil, kõlapulkadel, randmekuljustel, väikesel trummil ja marakal.

5-6aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) laulab väljahingamisel loomuliku häälega; esitab laule rühmaga samas tempos; laulab peast koos teistega mõningaid rahva ja laste laule;
- 2) muudab liikumist muusikaosade ja muusikaliste väljendusvahendite vaheldumise põhjal (tempo, dünaamika, register); esitab õpetaja seatud tantse, kasutades õpitud tantsuelemente;
- 3) kuulab laulu ja muusikapala huviga; väljendab kuulatud muusikas tajutud meeleolusid erinevate muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) mängib ja tunneb kuulates tämbri järgi ära õpitud rütmipille; mängib rütmisaateid laste riimidele ja lauludele; ansamblimängus osaledes alustab ja lõpetab koos teistega, mängib nendega ühes tempos;
- 5) mängib tamburiini, kõlatoru, võrutrummi ja kastanjette;

6-7 aastase lapse eeldatavad tulemused

- 1) laulab ilmekalt loomuliku häälega ja vaba hingamisega;
- 2) laulab eakohaseid rahva- ja laste laule nii rühmas/ansamblis kui ka üksi;
- 3) suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;
- 4) eristab kuulmise järgi laulu ja pillimängu;
- 5) eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille;
- 6) mängib eakohastel rütmi- ja meloodiapillidel õpitud lauludele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge;
- 7) mängib laste pillidel ja oskab mängida ka pilliansamblis;
- 8) liigub vastavalt muusika meeleolule;
- 9) väljendab ennast loovalt muusikalise-rütmilise liikumise kaudu.

Valdkond *LIIKUMINE*

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- 1) tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu;
- 2) suudab pingutada sihipärase tegevuse nimel;
- 3) tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas;
- 4) mõistab kehalise aktiivsuse olulisust inimese tervisele;
- 5) järgib esmaseid hügieeni- ja ohutusnõudeid.

Valdkonna sisu:

- 1) kehalise kasvatusalased teadmised: ohutus, enesekontroll ja hügieen;
- 2) põhiliikumised;
- 3) liikumismängud;
- 4) erinevad spordialad;
- 5) tants ja rütmika.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) arvestatakse, et põhiliikumised eeldavad igapäevast suunamist: liigutusoskused, liikumisosavus ja teised liikumisvõimed (vastupidavus, jõud, kiirus, painduvus) kujunevad ja arenevad tegevuste regulaarsel kordamisel;
- 2) rikastatakse lapse liikumis- ja tegevusvõimalusi sportlik-arenduslike liikumisviisidega – jalgrattasõit, suusatamine, uisutamine, ujumine jms;
- 3) peetakse oluliseks kõlbeliste põhimõtete ja enesekindluse kujundamist: regulaarsel tegelemisel kehaliste harjutustega kujunevad positiivsed iseloomomadused;
- 4) suunatakse last oma oskusi, võimeid ja koostööd hindama, kaaslastega arvestama, oma emotsioone kontrollima ja valitsema; mõistma ühe või teise kehalise harjutuse vajalikkust;
- 5) mitmekesistatakse põhiliikumiste, koordineerimise, rühi, tasakaalu, liikumisvõime ja peenmotoorika (täpsus, näo- ja sõrmelihaste kontrollioskus) arendamist ja tagasiside andmist.

Lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti

3-4aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) valib korraldusel teiste riide hulgast võimlemisriided; arvestab kaaslast aktiivses tegevuses.
- 2) sooritab põhiliikumisi; säilitab liikudes tasakaalu nii tasakaalupingil kui ka vähendatud pinnal.

- 3) mängib matkiva sisuga 1-2 reeglina kõnni-ja jooksumänge ning iseseisvalt aktiivse liikumisega mängu.
- 4) sooritab harjutusi eri asenditest ja erinevate vahenditega; teeb harjutusi ettenäitamise ja juhendamise järgi ühtses tempos koos teistega; teeb painduvust ja kiirust arendavaid harjutusi.
- 5) veab tühja kelku, sõidab iseseisvalt nõlvakust alla ja liigub suuskadel otsesuunas.
- 6) kõnnib, jookseb, hüpleb rütmiliselt muusika järgi, sooritab juhendamisel liigutusi muusika järgi erinevas tempos.
- 7) matkab õpetaja/vanematega looduses, teeb kaasa kuni 500 m pikkuse rännaku ja püsib kolonnis.

5-6aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) nimetab kodukohas harrastatavaid spordialasid ja peetavaid spordivõistlusi; teab spordivahendite nimetusi ning kasutab erinevaid vahendeid ohutult, sobival viisil ja kohas; õpitud tegevustes kasutab ohutuid liikumisviise.
- 2) kasutab põhiliikumisi aktiivses tegevuses ja mängudes; sooritab staatilist tasakaalu nõudvaid harjutusi, teeb harjutusi väikevahenditega.
- 3) mängib kollektiivseid võistlusemänge; osaleb jõukohastes teatevõistlustes; tunnustab nii enda kui vastas meeskonna edu.
- 4) teeb vahenditega harjutusi eakohaselt tehniliselt õigesti; valitseb oma liigutusi koordineerimise ja tasakaalu nõudvaid harjutusi tehes; sooritab tasakaalu, painduvust ja osavust arendavaid harjutusi.
- 5) veab üksi, kahekesi, kolmekesi kelgul kaaslast; kelgutab mäest alla, täites eriülesandeid; suusatades kasutab libisemist.
- 6) mängib veemänge ega karda vett;
- 7) jäljendab liikumisega erinevaid rütme; liigub vastavalt muusika tempo kiirenemisele ja aeglustumisele; liigub muusika järgi iseseisvalt ja vabalt.
- 8) kasutab spordi-ja mänguväljakute vahendeid sihipäraselt; sooritab rännakuid ja orienteerub koos õpetajaga.

6-7 aastase lapse eeldatavad tulemused

- 1) keskendub sihipäraseks kehaliseks tegevuseks;
- 2) peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutusreeglitest, valides sobivad paigad ja vahendid;
- 3) sooritab põhiliikumisi pingevabalt, nii et liigutused on koordineeritud, rütmilised;
- 4) sooritab painduvust, kiirust, vastupidavust ja jõudu arendavaid harjutusi;
- 5) säilitab tasakaalu paigal olles ja liikumisel;

- 6) kasutab harjutuste sooritamisel mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses kasutab domineerivat kätt;
- 7) matkib täiskasvanut harjutuste sooritamisel
- 8) sooritab üheaegselt kaaslasega rütmiliikumisi;
- 9) liigub vastavalt enda tekitatud rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga;
- 10) kasutab liikumisel erinevaid vahendeid (lindid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud jne);
- 11) mängib sportlike elementidega mängu (korvpall, jalgpall jne);
- 12) peab kinni kokkulepitud mängureeglitest;
- 13) nimetab erinevaid spordialasid ja Eesti tuntumaid sportlasi.

LAPSE ELU JA ÜMBRITSEVAT KESKKONDA KÄSITLEVAD TEEMAD.

Teemade jaotus nädalate ja kuude lõikes

September: TERE LASTEAED JA SÜGIS

- Tere lasteaed. Teadmiste päev.
- Liiklus.
- Sügis aias – puu- ja juurviljad, marjad.
- Sügis metsas - seemned, marjad, puud.
- Sügise sünnipäev. Mihklipäev 29.09. Vembu nimepäev

Oktoober: SÜGIS LOODUSES

- Ilmad sügisel.
- Sügis põllul. Leivanädal – leib on vanem kui meie.
- Linnud sügisel. Ettelugemispäev.
- Loomad sügisel. Metsloomad

November : PERE JA KODU, RAHVAKOMBED

- Hingedepäev. Mina ise, minu pere, suhted perekonnas
- Isad ja vanaisad. Mardipäev.
- Elukutsed, tööd ja toimetused.
- Eesti talurahvas. Kadripäev. Koduloomad.
- Hilissügis. Toalilled

Detsmber: JÕULUAEG

- Ettevalmistused jõuluks. Advendiaeg.
- Jõulukombed.
- Jõulumuinasjutt.

Jaauar: TALV

- Uus aastaring. Talvine mets. Okaspuud
- Linnud talvel.
- Mina ja talvelõbud.
- Põhjamaa. Lõunamaa.

Veebruar: KODU JA KODUMAA

- Minu kodukoht Sürgavere. Lasteaia sünnipäev.
- Sõbrapäev

- Minu kodumaa. Poiste nädal
- Rahvalooming.

Märts: TEATRIKUU, VARAKEVAD.

- Tänapäevateater. Muinasjutt
- Tere kevadkuu. Tüdrukute nädal
- Linnud kevadel.
- Maailmaruum.
- Munade pühad – kodulinnud.

Aprill: KEVAD LOODUSES

- Veekogud.
- Inimene ja loodus.
- Mina ja tervis. Südamenädal.
- Loomad kevadel – jüripäev.

Mai: KEVAD INIMESTE TEGEVUSTES

- Emadepäev, kevadlilled.
- Mets ja aas - putukad, mutukad.
- Tööd ja tegemised kevadel.
- Lapsepõlv, lasteaed ja kool.

Juuni, august:

- Mina olen laps, minu rõõmud ja mured.
- Suvised toimetused ja tööd
- Ravimtaimed
- Päike, õhk ja vesi – need me sõbrad kolmekesi.

IV Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus (päevakava koostamise põhimõtted, õppe- ja kasvatustegevuse kavandamise perioodi pikkus), sealhulgas suveperioodil.

1. Lasteaiarühm korraldab õppe- ja kasvatustegevust õppeaastati. Õppeaasta algab 01.septembril ning kestab 31.augustini. Aktiivne õppetegevus toimub 01. septembrist kuni 31. maini. Juuni- ja augustikuul toimub õpitu kordamine ja kinnistamine. Lapsed saavad pikemalt õues viibida ja suurem osakaal on vabal mängul. Juulikuus on rühmad kollektiivpuhkusel ja lastel on võimalus minna suvel avatud valla lasteaeda. (Igal suvel on avatud üks kolmest majast – Suure-Jaani, Kõidama, Olustvere).

2. Õppe- ja kasvatustegevus tugineb rühma päevakavale, mis määrab päevarütmi, kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste mäng, vaba-tegevused ja õpetajate kavandatud õppe- ja kasvatustegevused.

3. Õpetaja kavandab õppe- ja kasvatustegevuse ning koostab õppe- ja kasvatustegevuse kava erinevatele vanuserühmadele. Kavandatud perioodiks on üks nädal. Augustikuus arutatakse läbi ja pannakse paika aasta tegevuskava.

4. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel arvestavad õpetajad lapse arengutaset, vanust ning lapse huve. Lapse kasvades ja arenedes lähtutakse õppesisu valikul üldjuhul põhimõttest – lähemalt kaugemale, kergemalt raskemale, lihtsamalt keerulisemale, üksikult üldisemale.

5. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel esitatakse nädala eesmärgid, temaatika, õppesisu ja -tegevused. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ja võimaldab õpetajatel teha vajadusel muudatusi.

6. Rühma õppe- ja kasvatustegevus viiakse läbi esteetilises ja turvalises ning üksi ja ühistegevusi võimaldavas keskkonnas. Õppe- ja kasvatustegevus on seotud eelkõige kodukoha inimeste, looduse ja asutustega. Õpitavaga (objektid, nähtused) tutvutakse

loomulikus keskkonnas. Õppe- ja kasvatustöö eesmärkide ellu rakendamiseks kasutatakse erinevaid tööviise: vaatlus, vestlus, jutustamine, õppemäng, õppekäik, katsed, uurimused, iseseisev töö, rühmatöö, lavastusmäng.

7. Tegevuskoha valikul arvestatakse nii üldisi kui ka valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse eesmäärke, eri valdkondade sisude ja tegevuste lõimimist, tegevusteks vajalikke vahendeid ning õpetajate, personali ja kooli kaasamist. Suurt tähelepanu pööratakse laste mängule, sest siin kinnistatakse teadmisi ja oskusi, kujundatakse eneseteenindusoskusi ja tööharjumusi, omandatakse sotsiaalseid kogemusi.

V Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas korraldus

1. Lapse arengu analüüsimine ja hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapsevanemaga.

2. Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist. Õpetajad viivad vaatlusi läbi kindla plaani alusel ning lapsi jälgitakse nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka õpetaja suunatud tegevustes ja täidavad arengutabelid. Igale lapsele on avatud kasvumapp, kuhu kogutakse igal eluaastal joonistatud käsi+nimi, inimene, maja, puu, laste enda või õpetaja valitud tööd (analüüs, mis pildil on), vahvad ütlemsed. Kevadel viiakse kooliminejatega läbi „kooli küpsustest“.

3. Lapse arengu hindamise aluseks on eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused.

4. Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.

5. Lasteasutuse pedagoogiline nõukogu otsustab, milliseid meetodeid kasutada lapse arengu hindamisel. Rühmaõpetajad tutvustavad lapsevanemale lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust.

6. Üks kord õppeaastas viivad õpetajad lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga läbi arenguveestluse, mis:

- 1) annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest;
- 2) selgitab lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes.

7. Lapse arengu hindamise ja arenguveestluse tulemus dokumenteeritakse «Isikuandmete kaitse seaduses» sätestatud tingimustel.

8. Hinnatavad üldoskused

8.1 Mänguoskused

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, uusi oskusi, peegeldab tundeid ja soove, õpib suhtlema, omandab kogemusi ja käitumisreegleid. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

Eeldatavad mänguoskused vanuseti

3-4aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) oskab arvestada mängus kaaslastega;
- 2) paneb mänguasju kindlaks määratud kohale;
- 3) viib mängu lõpule;
- 4) rollimängus jäljendab ümbritsevate inimeste tegevusi, esikohal on tegevused mänguasjadega;
- 5) lavastusmängus imiteerib lühikese, kuuldud loo tegelaste häälistsusi ja käitumist ning ütleb üksikuid kergemaid lauseid;
- 6) ehitusmängus ehitab klotsidest erinevaid esemeid ja hooneid;
- 7) ühendab eri suuruse ja kujuga klotse, ehitab liivakastis lihtsamaid onnikesi.

5-6aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) kasutab viisakussõnu teiste lastega suhtlemisel;
- 2) täidab mängudes üldkehtivaid käitumisnorme, on heatahtlik ja teisi arvestav;
- 3) oskab mängida reeglite järgi;
- 4) oskab kasutada saadud teadmisi iseseisvates mängudes;
- 5) oskab anda hinnangut nii teiste kui oma mängule;
- 6) väljendab oma arvamust ning seisukohti ja oskab neid põhjendada;
- 7) ühiselt tegutsemise oskus;
- 8) ootab mängudes oma järjekorda;

6-7 aastase lapse eeldatavad tulemused

- 1) tunneb mängust rõõmu ning on suuteline mängule keskendumata;

- 2) rakendab mängudes loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast;
- 3) algatab erinevaid mängu ja arendab mängu sisu;
- 4) täidab mängudes erinevaid rolle;
- 5) järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada;
- 6) suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele;
- 7) tunneb rõõmu võidust ja suudab taluda kaotust võistlusmängus;
- 8) kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid.

8.2 Tunnetus- ja õpioskused

Tunnetusoskused on oskused tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni.

Õpioskuste all mõistetakse lapse suutlikkust hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

Eeldatavad tunnetus- ja õpioskused vanuseti

3-4aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) Leiab tegutsemisajendi, plaanib ja organiseerib tegevusi täiskasvanu abiga; täiskasvanu suunab lapse tegevust kõne kaudu.
- 2) Plaanib osaliselt oma käitumist ja tegevust iseendale suunatud kõne vahendusel.
- 3) Keskendub tegevusele lühikeseks ajaks, tema tähelepanu ei ole veel püsiv.
- 4) Tegutseb vahetult nii konkreetsete asjadega kui ka neid kujutavate sümbolitega.
- 5) Kordab ja jäljendab varasemaid kogemusi ning mäluilte nii konstruktiivses mängus kui ka lihtsas rollimängus.
- 6) Mängib mõnda aega koos teistega ja järgib lihtsamaid reegleid.
- 7) On omandanud sõnavara, mis võimaldab tal ennast väljendada.
- 8) Osaleb dialoogis.
- 9) Jälgib lihtsaid lookesi ja eristab kogemusele tuginedes realistlikke sündmusi väljamõeldud lugudest.
- 10) Mõistab osaliselt lihtsamat kõnet ka ilma toetava vihjeta ning saab aru lihtsamatest ülekantud tähendustest.
- 11) Rühmitab asju ja esemeid ühe või mitme tajutava omaduse või nimetuse järgi.
- 12) Tal on ettekujutus arvamõistest ja värvuste nimetustest.
- 13) Leiab võrdluse alusel asjades ühiseid ja erinevaid jooni ning nendevahelisi seoseid, kasutab info saamiseks keelt.
- 14) Tema ettekujutus oma teadmistest ja oskustest on ebarealistlik.
- 15) Omandab uusi seoseid, mõisteid ja teadmisi korduva kogemuse, aktiivse tegutsemise ning mudelite järgi õppimise kaudu; vajab oma tegevusele tagasisidet.

5-6aastase lapse eeldatavad tulemused:

- 1) Hakkab mõistma teiste inimeste tundeid ja mõtteid.
- 2) Väljendab oma emotsioone ja räägib nendest.
- 3) Suhtleb ja tegutseb enamasti iseseisvalt ning orienteerub oma suutlikkuses.

- 4) Suudab kuigivõrd vastutada oma tegevuse eest.
- 5) On tundlik teiste hinnangute suhtes, need mõjutavad tema enesehinnangut.
- 6) Imiteerib täiskasvanu tegevusi ja rolle, kasutades tema sõnavara ja maneere.
- 7) Eelistab rollimänge.
- 8) Naudib rühma kuulumist ja eakaaslaste seltsi ning ühistegevust; teeb eesmärgi saavutamiseks koostööd, jagab ja vahetab.
- 9) Aktsepteerib reegleid, kogemusi ja muutusi; jälgib reeglite täitmist teiste poolt; kõne areng võimaldab arusaamatusi lahendada verbaalselt.
- 10) Oskab avalikus kohas käituda ning teab, mida tohib, mida mitte.

6-7 aastase lapse eeldatavad tulemused

- 1) Saab aru lihtsamatest seostest (hulk, põhjus, tagajärg), tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna
- 2) Mõtleb nii kaemuslik-kujundlikult kui ka verbaalselt, saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi;
- 3) Tegutseb sihipäraselt, on suuteline keskenduma kuni pool tundi;
- 4) Kavandab ja korraldab oma igapäevategevusi ja viib alustatud tegevused lõpuni;
- 5) Tegutseb uudes olukorras täiskasvanu juhiste järgi;
- 6) Suhtub õppimisse positiivselt – tahab õppida, uurida, esitada küsimusi, avastada ja katsetada;

8.3 Sotsiaalsed oskused

Sotsiaalsete oskuste all mõistetakse lapse oskusi teistega suhelda, tajuda nii iseennast kui ka partnereid, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda eetilistest tõekspidamistest.

8.4 Enesekohased oskused

Enesekohaste oskuste all mõistetakse lapse suutlikkust eristada ja teadvustada oma oskusi, võimeid ja emotsioone, juhtida oma käitumist.

Eeldatavad sotsiaalsed-ja enesekohased oskused vanuseti

3-4aastase lapse eeldatavad tulemused

- 1) saab aru, et inimestel võivad olla tema omadest erinevad tunded ja emotsioonid;
- 2) tal on osaliselt kujunenud enesetunnetus ja eneseteadvus;
- 3) väljendab tugevaid emotsioone, oma mina;
- 4) võib karta tundmatuid ja uusi asju;
- 5) tahab igapäevastes olukordades valikute üle ise otsustada ning üritada neid ka täide viia;

- 6) tema enesekindlus on kõikuv, enesekindluse saavutamiseks vajab ta turvalisust, tunnustust, rutiini ja reegleid;
- 7) osaleb täiskasvanuga ühistegevustes, teisi lapsi pigem jälgib, tegutseb nendega kõrvuti;
- 8) jagab mõnikord oma asju ka teistega, valdavalt on ta siiski omandihoidja;
- 9) loob sõprussuhteid nendega, kellega on tihti koos, tegutseb kontakti luues ja säilitades sihipäraselt;
- 10) algatab vestlust eri partneritega erinevatel teemadel, tejub, mida teised teavad ja mis on neile uus;
- 11) täidab igapäevast rutiini;
- 12) järgib lihtsamaid sotsiaalseid reegleid ning eeskujudele toetudes jäljendab igapäevaelu rolle ja tegevusi.

5-6 aastase lapse eeldatavad tulemused

- 1) hakkab mõistma teiste inimeste tundeid ja mõtteid;
- 2) väljendab oma emotsioone ja räägib nendest;
- 3) suhtleb ja tegutseb enamasti iseseisvalt ning orienteerub oma suutlikkuses;
- 4) suudab kuigivõrd vastutada oma tegevuse eest;
- 5) on tundlik teiste hinnangute suhtes, need mõjutavad tema enesehinnangut;
- 6) imiteerib täiskasvanu tegevusi ja rolle, kasutades tema sõnavara ja maneere;
- 7) eelistab rollimänge;
- 8) naudib rühma kuulumist ja eakaaslaste seltsi ning ühistegevust, teeb eesmärgi saavutamiseks koostööd, jagab ja vahetab;
- 9) aktsepteerib reegleid, kogemusi ja muutusi, jälgib reeglite täitmist teiste poolt, kõne areng võimaldab arusaamatusi lahendada verbaalselt;
- 10) oskab avalikus kohas sobivalt käituda ning teab, mida tohib, mida mitte.

6-7 aastase lapse eeldatavad tulemused (sotsiaalsed oskused)

- 1) püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses;
- 2) tahab ja julgeb suhelda – huvitub suhetest ja tunneb huvi teiste vastu;
- 3) hoolib teistest inimestest, osutab abi ja küsib seda vajadusel ka ise;
- 4) osaleb rühma reeglite kujundamisel;
- 5) oskab teistega arvestada ja teha koostööd;
- 6) loob sõprussuhteid;
- 7) saab aru oma-võõras-ühine tähendusest;
- 8) teeb vahet hea ja halva käitumise vahel;
- 9) mõistab, et inimesed võivad olla erinevad;

10) järgib kokkulepitud reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme;

11) selgitab oma seisukohti.

6-7 aastase lapse eeldatavad tulemused (enesekohased oskused)

1) suudab oma emotsioone kirjeldada ning tugevaid emotsioone, nt rõõmu, viha, sobival viisil väljendada;

2) kirjeldab enda häid omadusi ja oskusi;

3) oskab erinevates olukordades sobival viisil käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele;

4) algatab mängu ja tegevusi;

5) tegutseb iseseisvalt ja vastutab oma käitumise eest;

6) teab, mis võib olla tervisele kasulik või kahjulik ning kuidas ohutult käituda;

7) saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused;

8) kasutab erinevaid vahendeid heaperemehelikult ning tegevuse lõppedes koristab enda järelt.

VI Erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas korraldus

1. Vajadusel luuakse lasteasutuses erivajadustega lastele kasvamiseks vajalikud tingimused koos teiste lastega.
2. Erivajadustega laps käesoleva õppekava tähenduses on laps, kelle võimetest, terviseseisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatusmeetodid jm) või rühma tegevuskavas.
3. Erivajadustega lapse, sealhulgas andeka lapse arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab asutuse direktor.
4. Vajadusel koostavad rühma pedagoogid õppeaasta algul koostöös logopeedi/eripedagoogi jt. spetsialistidega ning lapsevanemaga lapsele individuaalse arenduskava. Vähemalt üks kord õppeaastas tehakse kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest.
5. Lasteaiarühm toetab erineva keelelise ja kultuurilise taustaga peret lapsele oma keele ja kultuuri tutvustamisel ning eesti keele ja kultuuri väärtustamisel.
6. Lapsele, kelle kodune keel ei ole eesti keel, tagatakse eesti keele õpe.
7. Eesti keele õppe eeldatavate tulemuste kavandamisel arvestatakse nii laste arengutaset, vanust kui ka eesti keele õppe mahtu ning metoodikat.
8. Tegevuskohtades töötab logopeed, kes iga õppeaasta algul viib läbi laste kõne uurimise. Uuringu tulemustest lähtuvalt moodustab ta kõneravi vajavate laste nimekirja. Logopeedi töö lastega toimub individuaalselt. Koos rühmaõpetajatega vahetatakse informatsiooni ja tähelepanekuid lapse üldisest ja kõnelisest arengust. Ühiselt otsitakse võimalusi kõneravi efektiivsemaks toimimiseks lasteaias. Lapsevanemaid teavitatakse tema lapse kõne arengust. Neil on võimalus konsulteerida logopeediga selleks eelnevalt kokkulepitud ajal. Logopeed nõustab vanemaid individuaalselt ja edastab kõneravi efektiivsemaks toimimiseks harjutusvara.

VII Lapsevanematega koostöö põhimõtted, sealhulgas korraldus

1. Lasteaiarühma õpetajad teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel. Iga lapsevanem tunneb oma last kõige paremini ja ootame, et meiega jagatakse seda teavet. Vastutust hea koostöö eest kannab nii õpetaja kui lapsevanem.
2. Õpetajad teavitavad regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest. Õpetajad loovad lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes.
3. Lapsevanemal on võimalik osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises ning anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele. Võimalused info vahetamiseks on: individuaalsed vestlused, koosolekud, rahulolu ankeetide täitmine, teated stendil, ühisüritused. Aktsepteerime vanematelt tulnud ettepanekuid ja otsuseid, mis muudavad igapäevaelu paremaks-huvitavamaks ning aitavad püstitada õppe- ja kasvatustöö eesmärke iga lapse individuaalsust ja eripära arvestades. Lapsevanemal võimalik määrata lapse päeva pikkus, toidukordade arv, arvestades lasteaia päevakavaga.

1. Õppekava kuulub läbivaatamisele igal õppeaastal juunikuu jooksul.
2. Ettepanekud õppekava muutmiseks, täiustamiseks arutatakse läbi pedagoogilises nõukogus ja hoolekogus.
3. Õppekava muudatused kinnitab Suure-Jaani kooli direktor.

Lisa 1

PÄEVAKAVA Vembu rühm

7.30- 8.30	Laste saabumine
8.30	Homnikusöök
9.15	Homnikuring: Tere kõigile, mis uudist!
9.30- 11.00	Planeeritud tegevused nädalaplaani alusel (vt. nädalaplaan)
11.00-12.15	Oleme õues, 1 kord nädalas võimleme spordihoones
12.30	Lõunasöök
13.00- 15.00	Oleme väsinud, puhkame
15.00	Ärkame, riietume, korrastame end.
15.30	Õhtuode
15.45- 18.00	Mängime sõbraga, üksi, õpetajaga; kui võimalik, oleme õues.

PÄEVAKAVA Täksikute rühm

7.00 – 8.30	Laste vastuvõtt, vaba tegevus
8.30 – 9.00	Homnikusöök
9.00 – 10.30	Tegevused, mäng
10.30 – 11.50	Riietumine, õues olek
11.50 – 12.00	Riietumine, kätepesu
12.00 – 12.30	Lõunasöök
12.30 – 12.45	Lõunauneks valmistumine
12.45 – 15.00	Puhkeaeg
15.00 – 15.30	Äratus/riietumine/valmistumine õhtuooteks
15.30 – 15.45	Õhtuode
15.45 – 18.00	Vaba tegevus

Lisa 2 Tegevuskavad

3- 4 AASTASED Vembu rühm

ESMASPÄEV	MINA JA KESK- KOND VOOLIMINE LIIKUMINE
TEISIPÄEV	MUUSIKA MINA JA KESK- KOND
KOLMAPÄEV	MATEMAATIKA LIIKUMINE
NELJAPÄEV	MUUSIKA JONISTAMINE LOGOPEED
REEDE	KOKANDUS/ MEISTERDAMINE/ KLEEPETÖÖ LIIKUMINE

5 -6 AASTASED Vembu rühm

ESMASPÄEV	MINA JA KESK- KOND JONISTAMINE LIIKUMINE
TEISIPÄEV	MUUSIKA MATEMAATIKA
KOLMAPÄEV	KEEL JA KÕNE VOOLIMINE LIIKUMINE

3-4 AASTASED Täksikute rühm

ESMASPÄEV	MINA JA KESK- KOND VOOLIMINE MUUSI- KA
TEISIPÄEV	MINA JA KESK- KOND LIIKUMINE
KOLMAPÄEV	MATEMAATIKA LIIKUMINE LOGOPEED
NELJAPÄEV	JONISTAMINE LIIKUMINE
REEDE	KOKANDUS/ MEISTERDMINE/ KLEEPETÖÖ MUUSI- KA

5 - 6 AASTASED Täksikute rühm

ESMASPÄEV	MINA JA KESK- KOND JONISTAMINE MUUSI- KA
TEISIPÄEV	MATEMAATIKA LIIKUMINE
KOLMAPÄEV	KEEL JA KÕNE VOOLIMINE VÕIMLEMINE LOGOPEED

NELJAPÄEV	MUUSIKA MINA JA KESK- KOND JONISTAMINE LOGOPEED	NELJA- PÄEV	MINA JA KESK- KOND JONISTAMINE LIIKUMINE
REEDE	MEISTERDAMINE/ KLEEPETÖÖ/KO- KANDUS LIIKUMINE	REEDE	MEISTERDAMI- NE/ KLEEPETÖÖ/KOKANDUS MUUSI- KA

LISA 3

Suure-Jaani Kool

LAPSE KOOLIVALMIDUSE KAART

Nimi:

Sünniaeg:

Lasteasutus: Suure-Jaani Kooli lasteaed

Rühma liik: liitühm

Kodune keel(ed):

1. Üld- ja peenmootorika (täidab liikumisõpetaja ja/või rühma õpetaja)

Jäsemete- ja keha liigutuste kiirus, jõud ja koordineeritus)

Peenmootorika (juhtiv käsi, vahendite hoid ja kasutus, silma ja käe koostöö) joonistab inimese detailselt. Tuleb toime lihtsa labürindiga, kirjutab trükitähtedega nime joonele, lõikab täpselt mööda joont; rebib paberist lihtsamaid kujundeid, voldib paberit näidise järgi; kõnnib pingil ette, taha, kõrvale, tagurpidi; püüab ühe käega palli; sooritab täpsusviskeid; hüppab hüppenööriga; ühel jalal hüpatas pöörab, hüppab üle 20cm nööri, oskab hüpaksammu, galopp hüppeid, seisab toeta ühel jalal kinnisilmi 10sek, ripub kangil 10 sek, ronib redelil vahelduva sammuga, teeb ette kukerpalli.

2. Eneseteenindus

Oskused ja abi vajadus

-esmasel eneseteeninduse oskused (enesehooldus, potil käimine, nina nuuskamine, riietumine) abi vajadus.

-teisel eneseteeninduse oskused

Tuleb toime eneseteenindamisega (lelude valimine, nende hilisem koristamine); sööb viisakalt teisi segamata.

3. Huvid ja motivatsioon

Mõistab korraldusi grupile, täidab järjepidevalt tööülesandeid, suhtub õppimisse positiivselt – tahab õppida, uurida, esitada küsimusi, avastada ja katsetada: tegutseb sihipäraselt.

4. Mäng ja sotsiaalsed oskused

Mänguuskused, suhted kaaslastega/täiskasvanutega

Mängib kaasa ühismänge; laulab, mängib muusika saatel; arvestab mängureegleid ja selgitab neid teistele; valib iseseisvalt tegevuse; jagab kaaslastega asju, maiustusi, jne, kaaslaste suhtes abivalmis, märkab ja arvestab kaaslaste tundeid ; avaldab arvamust ja põhjendab; oskab mängu kaotada; tahab ja julgeb esineda.

5. Emotsionaalne seisund ja käitumine

Suhtub sallivalt kriitikasse, valitseb oma emotsioone; käitub vastavalt ühiselureeglitele.

6. Tunnetustegevus

Tähelepanu, taju, mälu, mõtlemine

- 1) Saab aru lihtsamatest seostest (hulk, põhjus, tagajärg), tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna;
- 2) mõtleb nii kaemuslik-kujundlikult kui verbaalselt, saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi;
- 3) tegutseb sihipäraselt, on suuteline keskenduma kuni pool tundi;
- 4) kavandab ja korraldab oma igapäevategevusi ja viib alustatud tegevused lõpuni;
- 5) tegutseb uudes olukorras täiskasvanu juhise järgi;
- 6) rühmitab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel;
- 7) kasutab materjali meelde jätmiseks kordamist,

7. Kõne areng (täidab logopeed ja/või rühma õpetaja)

Mitteverbaalne ja verbaalne suhtlemine, kõne mõistmine ja kasutamine

- 1) Saab aru ja täidab õigesti seostatud ning seostamata korraldusi
- 2) Eristab kõlalt lähedasi sõnu ning mõistab sõna grammatilisi seoseid
- 3) Kõnes kasutab laiendatud liitlauset
- 4) Mõistab loetu sisu ning põhjus-tagajärg seoseid
- 5) Oskab edasi anda oma mõtteid, samuti arutleda

8. Eeloscused emakeeles ja matemaatikas, silmaring

Loendab 20ni; loendab 12st tagasi, reastab arvud 1-12ni; vähendab ja paneb juurde 1-5 piires; tunneb kella (täistundides); orienteerub ruumis: keskel-ääres, paremal-vasakul; orienteerub ajas (aastaajad, nädalapäevad, kuud), nimetab järgarve; oskab mõõta, teab mõõtühikuid (cm, m, km, l, g, kg); tunneb käibel olevaid rahaühikuid; tunneb ruumilisi kujundeid (kera, kuup); teab oma sünnikuupäeva (kuupäev, kuu); ütleb oma aadressi; jutustab kindlal teemal, kirjeldab pilti; järjestab 3-5 osalise pildiseeria; leiab antonüüme (vastandsõnu); vastab loogika küsimustele, koostab ise mõistatusi.

9. Koolieelses lasteasutuses rakendatud tugiteenused

--

10. Kokkuvõte lapse koolivalmidusest

Lapse arengu tugevad küljed	Arendamist vajavad küljed, soovitused
Arenguvestluse kokkuvõttest	Arenguvestluse kokkuvõttest
Arvamus koolivalmiduse kohta: Läbinud lasteaia õppekava täielikult/osaliselt ajavahemikul	

Kuupäev:

Õpetajad:

Logopeed:

Lasteasutuse direktor:

Lapsevanem: